

jeg gaar ud fra, at et saadant Udvalg kun vil behøve meget kort Tid til sit Arbejde, da de i forrige Samling forlangte Oplysninger foreligger, og jeg kan derfor godt slutte mig til, hvad de to foregaaende Talere har udtalt om det ønskelige i hurtigt at komme til et Resultat med Hensyn til dette Lovforslag.

Indenrigsministeren (*Jensen-Sønderup*): Jeg takker for den Tilslutning, som Ønsket om Sagens hurtige Behandling har faaet fra alle Sider — ogsaa fra den sidste ærede Taler (Johnsen), omend han fremdeles har sine Betæneligheder —, og jeg finder derfor ingen Anledning til at komme ind paa nogen nærmere Omtale af Forslagets Bestemmelser; det var jo i Fjor Genstand for Behandling saavel her i Tinget som i det Udvalg, der blev nedsat. Jeg synes, at det ærede Medlem, der talte sidst, og som har sine store Betæneligheder baade, maa jeg sige, politiske og saglige, i hvert Fald, for de saglige Betæneligheders Vedkommende nok kunde slaa sig til Taals med, at de Skatteydere, som Sagen rent finansielt og økonomisk vil komme til at berøre, nemlig Herning Kommunes Indbyggere, ønsker med en saadan Enstemmighed, som man sjældent finder, at Herning Kommune bliver Købstad. Hvad det politiske Moment angaar, finder jeg heller ikke nogen Anledning til at komme dybt ind paa det. Jeg synes, at det ærede Medlem lægger mere ind i Grundlovens § 37, end der med Rette kan lægges ind deri eller rettere lægger en anden Opfattelse ind deri, end man med Rette kan lægge ind deri. Det maa nemlig vel erindres, og det ved det ærede Medlem sikkert ogsaa nok, at der ikke i § 37, for saa vidt Talen er om Land og By, i mindste Maade tages Hensyn til de paagældende Kommuners Størrelse. Man har i al Almindelighed i § 37 slaaet fast, for det første, at der paa Landet skal vælges 1 Valgmænd i hver Sogneforstanderskabskreds og dernæst, at der for samtlige Købstæder skal vælges halvt saa mange Valgmænd, som der er Sogneforstanderskabskredse; man har ikke i mindste Maade der gjort nogen Forskel paa, hvad enten det er en stor eller en lille Kommune; man har ikke taget noget som helst Hensyn til Indbyggerantallet. Man kan saaledes ikke paaberaabe sig det forøgede Indbyggerantal i Købstæderne og sige: Uretten bliver nu større end tidligere. Forholdet er nøjagtigt det samme. Der er en større Indbyggertilvækst i

Byerne end paa Landet, det ved vi alle, men det kan ikke anføres i denne Forbindelse. Man har i sin Tid tilsigtet at give hver Landkommune Valgmænd uden Hensyn til, om den er stor eller lille, og hver Købstad et vist Antal, der skulde staa i Forhold til samtlige Sogneforstanderskabskredse, saaledes at der blev givet halvt saa mange Valgmænd, som der er Sogneforstanderskabskredse. At man saa med Hensyn til Fordelingen af Valgmænd for Købstæderne fordeler efter Indbyggerantallet, det er en Sag for sig, men det vedrører ikke Forholdet overfor Landet. Forholdet overfor Landet er slaaet fast til halvt saa mange for Købstæderne, som der er Sogneforstanderskabskredse, og det fuldstændig uden Hensyn til, hvor stort Indbyggerantallet er. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem kan paaberaabe sig Grundlovens § 37, og navnlig synes jeg slet ikke, han er berettiget til at sige, at man ved en saadan Bestemmelse vil foretage Ændringer i Grundlovens § 37. Siden 1866 har man oprettet en Mængde, man gerne sige, nye Landkommuner — den Gang kaldte man dem Sogneforstanderskabskredse —, der vilde da i lige saa høj Grad derved være blevet forandret i Grundlovens § 37. Jeg tror ikke, at man i saa Henseende behøver at nære Ængstelse, og jeg ser i Grunden heller ikke, hvilken større Betydning det skal kunne faa, at der, fordi Herning skal have et vist Antal Valgmænd, selvfølgelig maa gaa et tilsvarende Antal Valgmænd fra samtlige de øvrige Købstæder; Herning vil som Købstad, synes jeg, have de samme Interesser som de øvrige Købstæder, og samtlige Købstæders Valgmændsantal bliver fremdeles det samme, hvad enten Herning har Ret til at være med, naar de skal vælges, eller ikke. Specielt i Forholdet: Land og By mod hinanden, om man vil bruge det Udtryk, bliver derfor i Virkeligheden Stillingen den samme, den, som Grundloven har fastslaaet: halvt saa mange Valgmænd fra Købstæderne som fra Landet. At de kommer fra en ny Købstad, forrykker slet ikke Forholdet i og for sig; saa kan den forskellige Tilvækst, der kommer i de forskellige Byer, i meget højere Grad forrykke dette Forhold og har forrykket det Forhold, der eksisterede, den Gang man i 1866 satte Bestemmelsen ind i Grundloven.

Johnsen: Det forekommer mig ikke, at den højttærede Minister imødegik min Indvending, der var af væsentlig politisk Natur. Det var min Hovedindvending, og